

ELS POSSESSIUS

- 14.1. Els possessius: característiques i classes
- 14.2. Els possessius fora del sintagma nominal
- 14.3. Absència de possessiu i altres vies d'expressió de la possessió o pertinença
- 14.4. L'alternança entre un possessiu i un pronom personal

14.1. Els possessius: característiques i classes

Els **possessius** són mots que indiquen una relació de possessió o pertinença respecte a una persona gramatical. Les formes de primera i segona persona remetent als interlocutors (l'emissor i el receptor), mentre que les de tercera remetent a una altra persona identificable discursivament, però que no participa activament en l'acte comunicatiu. Els possessius equivalen a un complement encapçalat per *de*.

Pots agafar la meva/meua jaqueta ('de l'emissor')
Desconeixia les vostres intencions ('dels receptors')
Es va cansar de la Maria i les seves/seues manies ('de la Maria')

La llengua disposa de dues sèries de possessius: els tònicos, que solen anar precedits de l'article definit, i els àtons.

Tònic: *El seu pare és fiscal* Àton: *Son pare és fiscal*

En el quadre 14.1 s'indiquen les formes que adopten els possessius.

QUADRE 14.1. *Formes dels possessius*

Classe	Persona	Singular		Plural	
		masculí	femení	masculí	femení
Tònic	1sg	<i>meu</i>	<i>meva o meua</i>	<i>meus</i>	<i>meves o meues</i>
	2sg	<i>teu</i>	<i>teva o teua</i>	<i>teus</i>	<i>teves o teues</i>
	3sg	<i>seu</i>	<i>seva o seua</i>	<i>seus</i>	<i>seves o seues</i>
	1pl	<i>nostre</i>	<i>nostra</i>	<i>nostres</i>	
	2pl	<i>vostre</i>	<i>vostra</i>	<i>vostres</i>	
	3pl	<i>seu llur</i>	<i>seva o seua llur</i>	<i>seus llurs</i>	<i>seves o seues llurs</i>
Àton	1sg	<i>mon</i>	<i>ma</i>	<i>mos</i>	<i>mes</i>
	2sg	<i>ton</i>	<i>ta</i>	<i>tos</i>	<i>tes</i>
	3sg/3pl	<i>son</i>	<i>sa</i>	<i>sos</i>	<i>ses</i>

L'alguerès presenta per al femení les formes antigues *mia*, *tua* i *sua* (per al singular) i *mies*, *tues* i *sues* (per al plural).

14. Els possessius

a) Els **possessius tònic**s són els d'ús més general. Presenten formes referides a un sol posseïdor i formes referides a diversos posseïdors.

Un sol posseïdor:

No agafeu els meus patins ('de l'emissor')

Planxa els teus pantalons ('del receptor')

La seva/seua bicicleta té la roda punxada ('d'ell', 'd'ella', 'de vostè')

Diversos posseïdors:

No agafeu els nostres patins ('de l'emissor i algú altre')

Planxeu els vostres pantalons ('dels receptors', 'de vós')

La seva/seua bicicleta té la roda punxada ('d'ells', 'd'elles', 'de vostès')

Es reuniran amb llur advocada ('d'ells', 'd'elles')

Les formes *meva*, *teva* i *seva* predominen, a grans trets, en els parlars orientals, i *meua*, *teua* i *seua*, en els occidentals i en septentrional.

Els possessius tònic's poden anar davant o darrere del nom i solen demanar la presència d'un altre determinant, generalment l'article definit. Tanmateix, quan el possessiu va darrere del nom pot aparèixer sol, sense la presència d'un altre determinant o d'un quantificador.

Davant del nom:

Aquestes fotografies preserven els teus records

El nostre país té un gran futur (i no *Nostre país...*)

Darrere del nom:

Són tristos, els records nostres; Volen vendre uns quadres meus; El substituirà algun deixeble seu

Tinc coses vostres; Ets parent seu?; Farem la festa a casa meva/meua (o *ca meva/meua*)

Amb certs quantificadors indefinits, és possible trobar un possessiu davant de noms que indiquen parentiu o relació de veïnatge, d'amistat, professional, etc.: *un seu cunyat, unes meves veïnes, cap meu amic, una meva/meua col·laboradora, algun meu alumne*.

b) Els **possessius àton**s van davant del nom, amb el qual concorden en gènere i nombre.

Té poca relació amb {mon pare / ma mare}

Sempre parla bé de {ses germanes / sos germans}

En l'actualitat, els possessius àton's tenen un ús restringit: han quedat reduïts a contextos limitats (sobretot per a les relacions de parentiu) i, a més, en el cas de primera i segona persona, només es poden referir a les persones gramaticals del singular. Únicament els possessius àton's de tercera persona poden fer referència a més d'un posseïdor.

Ja ho sap son pare, que la Maria fuma? ('de la Maria')

Ja ho sap son pare, que fumen? ('d'ells' o 'd'elles')

Remarques normatives i d'ús

☞ L'expressió de la relació possessiva respecte al nom *casa* presenta certes particularitats. L'expressió *casa meva/meua* té un sentit vinculat al lloc de residència o a la família. D'altra banda, l'ús de *casa* sense possessiu, precedit de les preposicions *a*, *de* i menys freqüentment *per*, és habitual sempre que el context indiqui de qui és la casa de què parlem.

Amb possessiu	Sense possessiu
<i>Des d'aquí es veu casa teva/teua</i> (‘la casa on vius’)	<i>Si no et trobes bé, ves-te'n a casa</i> (‘a la casa on vius’)
<i>A casa meva/meua som vegetarians,</i> <i>però a casa seva/seua mengen carn</i> (‘els de casa meva/meua’, ‘els de casa seva/seua’)	<i>Aquells no es mouen mai de casa</i> (‘de la casa on viuen’)

☞ Els possessius tòncics poden aparèixer darrere d'un pronom demostratiu i en sintagmes amb el nom sobreentès. Quan el nom està elidit o representat per *en*, apareix la preposició *de* davant del possessiu (o de l'adjectiu que el precedeix) (§ 10.4).

Darrere d'un pronom demostratiu:

açò seu, això nostre, allò vostre

Amb el nom sobreentès:

Queda't el teu llibre i torna'm el meu

Amb el nom elidit o pronominalitzat per *en*:

Respecte a les disfresses, amb una de nostra i les que hi ha de l'any passat podem disfressar tots els infants (...una disfressa nostra...)

En té dos de meus (en = discos)

N'he trobat uns de blaus seus (en = mitjons)

☞ L'adjectiu *propí* pot reforçar un possessiu situat davant del nom o bé aparèixer en sintagmes nominals que expressen possessió encara que no continguin un possessiu. L'ús de *propí* només és acceptable en contextos contrastius, en els quals permet eliminar ambigüitats entre la interpretació del possessiu referit al subjecte, cas en què s'admet *propí*, o referit a una altra persona.

Amb possessiu	Sense possessiu
<i>Crearem el nostre propí àlbum digital</i>	<i>El curs formarà joves per a ajudar-los a engegar el propí negoci</i>
<i>Els fills han de tenir la seva/seua pròpia vida</i>	<i>Ho va pagar amb la pròpia vida</i>
<i>L'Albert va incloure en l'antologia els seus propis poemes</i>	<i>L'Albert va incloure en l'antologia poemes propis</i>

Així, l'ús de *propí* pot ajudar a desambiguar una frase amb dues possibles interpretacions. És el cas de *L'Albert va incloure en l'antologia els seus poemes*, en què *els seus poemes* es pot interpretar com ‘els poemes de l'Albert’ o bé ‘els poemes d'una persona diferent de l'expressada pel

14. Els possessius

subjecte'. En canvi, amb *propi* (*L'Albert va incloure en l'antologia els seus propis poemes*), només és possible la primera interpretació.

☞ Els possessius *vostre* i *seu* poden usar-se com a marques de segona persona de cortesia, equivalents a *de vós* i *de vostè*, respectivament (§ 15.4).

Senyor Joan, com es troba avui la vostra muller? ('de vós')

Senyora Berta, on ha viatjat el seu fill? ('de vostè')

☞ A més dels possessius tòncics generals, la llengua disposa del possessiu de tercera persona *llur*, que presenta flexió de nombre (*llurs*) i es refereix a diversos posseïdors. En l'actualitat, aquesta forma del possessiu s'usa habitualment en septentrional; en la llengua general, és propi dels registres molt formals. D'acord amb el seu significat, *llur* pot emprar-se en lloc de la forma *seu* quan aquest té el valor 'd'ells' o 'd'elles', però no és acceptable quan significa 'd'ell' o 'd'ella'.

Sí	No
<i>Hi assistiran el senyor Palau, la senyora Vila i llur equip assessor</i> ('de tots dos')	<i>Hi assistiran la senyora Vila i llur equip assessor</i> ('de la senyora Vila')
<i>Hi assistiran el senyor Palau, la senyora Vila i llurs equips assessors</i> ('d'ell i d'ella')	<i>Hi assistiran la senyora Vila i llurs equips assessors</i> ('de la senyora Vila')
<i>Han estat citats els senyors Palau juntament amb llur fill i llurs filles</i> ('dels senyors Palau')	<i>Ha estat citada la senyora Palau i llur fill</i> ('de la senyora Palau')

L'ús de *llur* pot ajudar a desambiguar una frase amb dues possibles interpretacions. És el cas de *Assistiren a la reunió el conseller d'Indústria i la consellera de Territori amb llur equip assessor* ('l'equip assessor de tots dos consellers'), enfront de *Assistiren a la reunió el conseller d'Indústria i la consellera de Territori amb el seu equip assessor* (que pot voler dir l'equip assessor de tots dos consellers o només de la consellera de Territori).

☞ En l'actualitat, els possessius àtons tenen un ús molt restringit. Formen sintagma nominal amb uns quants noms de parentiu, especialment els que indiquen relacions ascendents (*pare, mare, tia*) i menys freqüentment si es refereix a altres relacions de parentiu (*germana, cosí, nebot*). Les formes del plural (*mos pares, tes ties, ses germanes*) poden ser considerades residuals. En tots aquests casos, és igualment possible, i fins i tot més general, l'ús dels possessius tòncics precedits de l'article.

Possessiu àton	Possessiu tònic
<i>He convidat ma mare, ton pare i ta tia</i>	<i>He convidat la meva/meua mare, el teu pare i la teva/teua tia</i>
<i>Portaran les flors tes nebodes i ses cosines</i>	<i>Portaran les flors les teves/teues nebodes i les seves/seues cosines</i>

En alguns parlars els possessius àtons apareixen amb el nom *casa* i en l'expressió temporal negativa en *ma/ta/sa vida*: *Vine a ma casa; En sa vida no havia treballat tan intensament.*

☞ Els possessius àtons de tercera persona (i de segona de cortesia) s'empren en fórmules protocol·làries, sense que se'n despregui cap interpretació de possessió o pertinença.

*Sa Santedat
ses majestats els Reis de l'Orient, ses senyories*

14.2. Els possessius fora del sintagma nominal

Els possessius tòncics, a més d'especificar un nom, poden fer d'atribut o de predicatiu; també poden formar part del complement de certes preposicions i locucions prepositives, i de determinades locucions verbals.

Atribut: *Aquests diners són meus*
 Predicatiu: *Aquests prejudicis te'ls has fet ben teus*
 Complement d'una preposició o locució prepositiva:
darrere meu, damunt vostre
a prop teu, al voltant seu, en contra nostra
 Complement d'una locució verbal: *S'ha sortit amb la seva/seua*

En el quadre 14.2 s'apleguen i s'exemplifiquen les diferents possibilitats d'aparició d'un possessiu amb una preposició o una locució prepositiva, segons que se situï darrere o davant de la preposició o la locució.

QUADRE 14.2. Ús del possessiu amb preposicions o locucions prepositives

Posició	Preposició/Locució	Exemples / Comentaris d'ús
Darrere	<i>damunt, davall, davant, darrere, sobre, sota, dins, dintre, entorn, vora, prop, arran, contra</i>	<i>Ho han posat damunt seu</i> <i>No vull guardar això dintre meu</i> <i>El fill s'ha revoltat contra seu</i>
	<i>a sobre, a sota, a prop, a dins, a dintre, a tocar</i>	<i>Eren ja molt a prop nostre</i> <i>Es quedà exactament a tocar seu</i>
	<i>per damunt, per davall, per davant, per darrere, per sobre, per sota, per vora, per prop</i>	<i>Van passar per davant teu</i> <i>Sempre vol quedar per sobre nostre</i> <i>Viuen per vora seu</i>
	<i>en contra</i>	<i>En contra nostra no aconseguiran res</i> <i>Tothom estava en contra meu/meua (meua)</i> El possessiu pot anar en masculí o en femení.
Darrere o davant	<i>al damunt, al davall, al davant, al darrere, al devora</i>	<i>No vull veure't al {davant seu / seu davant}</i> <i>Vine al {devora meu / meu devora}, que en parlarem</i>
	<i>al voltant, a l'entorn</i>	<i>Heu de col·locar-vos tots al {voltant nostre / nostre voltant}</i>
	<i>a/per la vora</i>	<i>Poseu-vos a la {vora nostra / nostra vora}</i>

Remarques normatives i d'ús

☞ El possessiu adopta, en general, la forma de masculí singular i se situa darrere d'una preposició o d'una locució prepositiva, però pot anar també davant si es tracta d'una locució amb l'article definit. En alguns casos, com amb *vora*, sol adoptar la forma femenina, especialment si el possessiu se situa davant de la preposició.

No suporta tenir res damunt seu; Va saltar a sobre meu
No suporta tenir res al seu damunt
Va seure a la meva/meua vora

☞ Darrere d'una preposició o d'una locució prepositiva, el possessiu alterna amb el pronom personal precedit de la preposició *de* (§ 14.4). També és possible aquesta alternança en locucions prepositives que contenen un nom, com ara *a càrrec de*, *a costa de*, en *lloc de*, *a despeses de* o *a risc de*.

Preposició + possessiu	Preposició + <i>de</i> + pronom personal
<i>La bèstia que portem dins nostre</i>	<i>La bèstia que portem dins de nosaltres</i>
<i>Vull estar prop teu</i>	<i>Vull estar prop de tu</i>
<i>No et posis davant seu</i>	<i>No et posis davant d'ella</i>
<i>Li donaré records de part seva/seua</i>	<i>Li donaré records de part d'ell</i>
<i>Tots volien viure a costa nostra</i>	<i>Tots volien viure a costa de nosaltres</i>

Amb preposició, l'opció amb pronom personal és la més habitual en els parlars valencians. En el cas de les locucions, els pronoms forts de primera i segona persona del singular ofereixen resistència a anar precedits de preposició: *Dona-li records de part meva/meua* (i no *de part de mi*); *Li donaré records de part teva/teua* (i no *de part de tu*).

☞ En les locucions *al davant* i *al darrere*, el possessiu sol aparèixer entre l'article i la preposició, tot i que també es pot trobar després de la preposició. En el cas de les locucions *a la vora*, *al costat* o *al voltant*, el possessiu pot aparèixer davant o darrere del nom.

Davant	Darrere
<i>Seia al meu davant</i>	<i>Seia al davant meu</i>
<i>Seia al seu darrere</i>	<i>Seia al darrere seu</i>
<i>Queda't a la meva/meua vora</i>	<i>Queda't a la vora meva/meua</i> (o ... <i>a la vora meu</i>)
<i>Hi ha massa gent al teu voltant</i>	<i>Hi ha massa gent al voltant teu</i>
<i>Vine al nostre costat</i>	<i>Vine al costat nostre</i>

☞ Hi ha locucions no locatives com *a favor*, *en contra* i *de part* que admeten com a complement un possessiu que concorda amb el nom contingut en la locució. En el cas de *en contra*, el possessiu pot usar-se en masculí o en femení.

Ha parlat a favor seu; Està de part vostra
No declararà {en contra teu / en contra teva (teua)}

14.3. Absència de possessiu i altres vies d'expressió de la possessió o pertinença

Els possessius no són els únics elements que poden expressar possessió ni són sempre necessaris o possibles en contextos en què es vol expressar possessió o pertinença. En determinats contextos, el possessiu és prescindible, mentre que en d'altres alterna amb formes com ara certs pronoms. En alguns casos, la presència del possessiu no és acceptable o es vincula a contextos molt específics.

Es prescindeix del possessiu en contextos en què la relació possessiva és clara contextualment, com recull i exemplifica el quadre 14.3.

QUADRE 14.3. Contextos de relació possessiva sense possessiu

Context	Exemples / Comentaris d'ús
Nom d'una part del cos o propietat inherent	<i>Ha tret el cap per la finestra i ens ha saludat</i> <i>Té els ulls blaus</i> <i>El Lluís ha perdut completament el seny</i> <i>No li ha vist la cara</i> Amb parts del cos que es poden moure voluntàriament o propietats de l'individu en sentit ampli. En certs casos, la relació possessiva l'expressa un pronom de datiu.
Nom d'un objecte de l'esfera personal	<i>L'Elvira ha perdut el rellotge</i> (i també <i>...el seu rellotge</i>) Si apareix el possessiu es remarca el posseïdor enfront d'altres.
Nom de parentiu	<i>Parla amb la mare</i> (i també <i>...amb la teva/teua mare</i>) Sense possessiu si la relació possessiva és clara contextualment.
Nom de part d'un tot	<i>Ella duu la comptabilitat del restaurant i ell s'encarrega de la cuina</i>
Nom derivat de verb i nom de representació	<i>La mestra, després de llegir l'exercici, ha destacat que la redacció era bona</i> <i>La fotografia del parc i el quadre són de la mateixa època</i>

En general, es prescindeix del possessiu en casos de relació de **possessió inalienable**, amb animats (com les parts del cos) i amb inanimats (com les parts d'un tot). El significat d'aquests noms implica necessàriament l'existència d'un posseïdor, ja que expressen una relació de part-tot. També se sol prescindir del possessiu amb noms d'objectes de l'esfera personal, noms de parentiu i en determinats contextos sintàctics, com quan el nom és de verbal o de representació.

En certes construccions, els possessius, a més d'elidir-se, poden alternar amb datius (§ 14.4); els de tercera persona poden alternar amb un pronom fort precedit de *de*.

Li han tret una piga
La mare d'ell i el teu pare són germans? (equivalent a *La seva mare i el teu pare són germans?*)

Els possessius poden alternar amb sintagmes preposicionals amb pronoms forts que fan de complement agent en determinades oracions passives, principalment en els parlars baleàrics i en gironí. Aquestes construccions duen verbs de creació (*fer, escriure, cosir, pintar*) i tenen un sentit atributiu: *Aquelles tovalles eren brodades meves* ('per mi'); *Això és fet nostre* ('per nosaltres').

Remarques normatives i d'ús

☞ Els noms que designen parts del cos no solen anar acompanyats de possessiu. Tanmateix, demanen la presència d'un datiu en certs contextos: quan es fa referència a un moviment que no es fa amb la part del cos expressada pel complement directe, quan la part designada correspon a un posseïdor altre que el subjecte i quan el sintagma nominal que designa la part del cos fa de subjecte.

Es va posar la mà al front
Èdip es va treure els ulls amb els dits
El soldat li va alçar els braços
Els ulls se'm tanquen; El cor li batega de pressa

Amb tot, el possessiu es pot usar si el nom que designa una part del cos porta un modificador que en prediqui una qualitat: *Vas estirar les teves/teues cames llargues i ben tornejades; Va acostar-me els seus llavis molsuts.*

☞ Solen prescindir del possessiu els noms que designen objectes de l'esfera personal, com peces de roba (*camisa, abric, etc.*), objectes, espais o màquines que fem servir (*ulleres, llit, habitació, cotxe, etc.*) i activitats habituals (*feina, vacances, etc.*). Tanmateix, tendeixen a mantenir-lo quan se'n vol remarcar el posseïdor enfront d'altres.

Sense possessiu:
Ja he trobat les ulleres
L'han fet fora de la feina

Amb possessiu:
Ja he trobat les meves/meues ulleres, però no les teves/teues
No sé si podrà continuar fent la seva/seua feina

☞ Amb els noms de parentiu, es prescindeix del possessiu sobretot si l'altre membre de la relació està expressat en l'oració (per exemple, perquè n'és el subjecte) o bé si aquesta relació ja queda prou clara pel context.

La Laura acompanya el marit al futbol
Què fa la família?
Pregunta-ho al pare (si parlem, per exemple, amb un germà nostre)

En general, els noms de parentiu com *pare, mare, avi* o *pares* s'usen sense possessiu quan la relació possessiva és clara contextualment, com, per exemple, quan es parla en l'àmbit familiar. Solen portar un possessiu altres noms com *germà, cosina* o *nebot*, que normalment en l'àmbit familiar són substituïts pels noms que tenen aquests parents.

Pregunta-ho al meu pare (si parlem, per exemple, amb un veí)
M'ho va dir la meva/meua cosina/germana/neboda

14.4. L'alternança entre un possessiu i un pronom personal

 Els possessius solen referir-se a una entitat animada, però també poden referir-se a una d'inanimada en certs contextos, en què no es pot prescindir del complement que indica el posseïdor ni hi ha possibilitat de pronominalització amb *en*, com, per exemple, el títol d'una conferència o d'un estudi. Cal notar que la coordinació de sintagmes afavoreix la presència del possessiu.

«La balneoteràpia i la seva/seua evolució»
«Les tècniques pictòriques del retaule del Conestable i la seva/seua restauració»
Cal analitzar la documentació de l'ermita de Sant Mer i les característiques de la seva/seua construcció

En la resta de casos, és preferible no usar el possessiu quan es refereix a una entitat inanimada i queda a prop, dins de la mateixa oració. En lloc del possessiu, es pot recórrer al pronom *en* o a altres solucions.

El mecànic, després de repassar el cotxe, ha dit que la reparació serà molt cara
(preferible a *...la seva/seua reparació serà molt cara*)
*Els arquitectes que van visitar el teatre cremat no {en recomanen la restauració / recomanen restaurar-lo} (preferible a *...no recomanen la seva/seua restauració*)*

 Pot resultar forçat usar un possessiu amb noms que deriven d'un verb i noms de representació quan es correspon amb el complement directe del verb. En casos d'entitats inanimades, com ara un color, una marca o un tipus de vi, cal buscar alternatives a l'ús del possessiu.

Sí	No
<i>És un vi massa car; {aquella elecció / l'elecció d'aquell vi / la tria que van fer} va ser molt comentada</i>	<i>És un vi massa car; la seva/seua elecció va ser molt comentada</i>
<i>El retrat original i la còpia eren idèntics</i>	<i>El retrat original i la seva/seua còpia eren idèntics ('la còpia del retrat')</i>

14.4. L'alternança entre un possessiu i un pronom personal

Tant els possessius com els pronoms personals designen les persones del discurs: la primera, que identifica o inclou l'emissor; la segona, que identifica o inclou el receptor, i la tercera, que es refereix a una altra persona que no participa activament en l'acte comunicatiu. Així, per exemple, el possessiu *teu* i el pronom *tu* fan referència al receptor de l'acte de parla, mentre que el possessiu *meu* i el pronom *jo* designen l'emissor. El fet de designar persones permet que els possessius i els pronoms personals alternin en certs contextos.

Les ulleres que heu trobat són seves/d'ella
S'ha casat la seva filla / Se li ha casat la filla

14. Els possessius

El quadre 14.4 recull i exemplifica els contextos en què hi ha alternança entre un pronom personal i un possessiu.

QUADRE 14.4. *Alternança entre un pronom personal i un possessiu*

Tipus de pronom	Context	Exemples / Comentaris d'ús
Fort	complement de preposicions tòniques i locucions prepositives	<i>Van caure prop</i> {de nosaltres / nostre} <i>Va actuar en contra</i> d'ells/seva El pronom personal va precedit de la preposició <i>de</i> .
	complement del nom atribut	<i>Ha trucat un familiar</i> d'ell/seu <i>Els documents són</i> d'ell/seus Només amb pronoms forts de tercera persona. El pronom personal va precedit de la preposició <i>de</i> .
Feble de datiu	complement de preposicions i locucions prepositives	<i>La pilota em va caure darrere</i> / <i>La pilota va caure darrere</i> meu <i>Li va caure a sobre</i> / <i>Va caure a sobre</i> seu
	sintagma nominal que designa un objecte de l'esfera personal	<i>Et faré el llit</i> / <i>Faré el teu llit</i> <i>La moto se m'ha espatllat</i> / <i>La meva moto s'ha espatllat</i>
	nom de parentiu	<i>Se m'ha mort l'avi</i> / <i>S'ha mort el meu avi</i> Amb verbs com <i>casar-se</i> , <i>néixer/nàixer</i> o <i>morir-se</i> .

a) L'alternança entre pronoms personals forts (precedits de la preposició *de*) i possessius es dona en certs sintagmes preposicionals o amb la locució *en contra* (§ 14.2).

El van posar damunt/davant {de vosaltres / vostre}
Seien {a la vora de nosaltres / a la nostra vora / a la vora nostra}
Tot anava en contra {de mi / meu}

b) També alternen un pronom personal fort de tercera persona (precedit de la preposició *de*) i un possessiu en posició de complement del nom i d'atribut de tercera persona.

He convidat un amic d'ella i un amic meu
Aquestes claus són d'ell/seves

En les oracions atributives, quan es tracta de la primera i segona persona, el complement de l'atribut només pot ser un possessiu. Amb la tercera persona del plural, poden alternar el possessiu i el pronom fort, excepte en el cas del possessiu *llur*, que no pot fer d'atribut (§ 14.1).

Aquell home era conegut meu/teu/nostre/vostre
Aquell llapis era meu/teu/nostre/vostre
Són d'ells/seves (però no *Són llurs*)

c) Els pronoms de datiu poden emprar-se per a designar el posseïdor en una relació de possessió o pertinença, al costat dels possessius i també del pronom *en*. De fet, a l'hora d'expressar la possessió inalienable, sol ser preferible usar el pronom de datiu.

Et *bull* la sang
Si *fumeu*, li *ploraran* els ulls

Si es comparen les oracions *T'han analitzat la sang?* i *Han analitzat la teva/teua sang i el resultat és tranquil·litzador*, es pot veure que en aquesta darrera la sang és tractada com un objecte autònom, que ja no és part del cos del receptor, encara que en provingui.

Remarques normatives i d'ús

☞ El pronom de datiu pot aparèixer en lloc d'un possessiu o d'un pronom personal fort precedit de la preposició *de* quan complementen preposicions i locucions, com ara (*al*) *davant*, (*al*) *darrere*, (*al*) *damunt*, *a sobre*, *en contra* o *a favor* (§ 22.2). Amb aquestes preposicions i locucions, a més dels pronoms de datiu de tercera persona (*li*, *els*), es pot usar també el pronom *hi*, sobretot si el complement és inanimat.

Em *va caure damunt* / *Va caure damunt* de mi (i també *...damunt meu*)
Li *anava a favor* / *Anava a favor* d'ella (i també *...a favor seu*)
Hi *va caure damunt* (, *del cotxe*); Hi *anava a favor* (, *de la proposta*)

☞ El posseïdor animat sol expressar-se amb un datiu, i no amb un possessiu, quan el sintagma nominal designa una entitat o un objecte de l'esfera personal, com ara els que es relacionen amb la casa o la feina (§ 14.3). L'aparició del possessiu es vincula a contextos emfàtics.

Et *passejaré el gos* (cf., però, *Passejaré el teu gos si tu passeges el meu un altre dia*)
M'*han robat la cartera* (cf., però, *Només han robat la meua cartera*)
S'*ha fet el llit* (cf., però, *Només (s')ha fet el seu llit*)

☞ Amb els noms de parentiu, el datiu de possessió alterna amb el possessiu amb verbs com *casar-se*, *néixer/nàixer* o *morir-se* (però no *morir*).

Se li *ha casat la filla* / S'*ha casat la seva/seua filla*
Se m'*ha mort una cunyada* / S'*ha mort una cunyada meua/meua*

Glossari

possessió inalienable Relació permanent o necessària entre un element posseït i un posseïdor. GEIEC 11.3.4

▷ *braç - persona*

possessiu Mot que expressa una relació de possessió o pertinença respecte a una persona gramatical. GEIEC 11.3

▷ *el meu pare / mon pare; a favor vostre; la seva/seua petició*

possessiu àton Possessiu sense accent de mot. GEIEC 11.3.1

▷ *mon pare, sa casa, ta filla*

possessiu tònic Possessiu amb accent de mot. GEIEC 11.3.1

▷ *els meus patins, els vostres deures, la seva bicicleta*